

Обґрунтування
до проєкту розпорядження НКРЕКП «Про внесення зміни до розпорядження
Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг, від 14 березня 2023 року № 55-р»

На підставі постанови НКРЕКП від 13 грудня 2022 року № 1678 «Про проведення позапланової невіізної перевірки ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» НКРЕКП здійснено позапланову невіізну перевірку дотримання ДЕРЖАВНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ» (код ЄДРПОУ 24584661) (далі – ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ», Компанія, Ліцензіат) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії), за період діяльності з 01 січня 2022 року по 05 лютого 2023 року, за результатами якої складено Акт позапланової невіізної перевірки від 15 лютого 2023 року № 106, та прийнято, зокрема, розпорядження НКРЕКП від 14 березня 2023 року № 55-р «Про усунення порушень ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (далі – Розпорядження № 55-р).

Розпорядженням № 55-р ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» **зобов'язано** усунути порушення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, для чого у строк до 01 червня 2023 року забезпечити безумовне виконання умов договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та договору про участь у балансуєчому ринку, укладених з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення у повному обсязі розрахунків з НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та за балансуєчу електричну енергію, про що у строк до 20 червня 2023 року повідомити НКРЕКП та Управління НКРЕКП у м. Києві та Київській області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

Компанія листом від 01.05.2023 № 01-8356/04 (вх. НКРЕКП від 01.05.2023 № 7729/1-23) повідомила НКРЕКП про стан виконання Розпорядження № 55-р, та зазначила, що в умовах триваєчої широкомасштабної збройної агресії рф проти України внаслідок зменшення споживання електричної енергії, окупації Запорізької АЕС, систематичного пошкодження російською федерацією мережевої енергетичної інфраструктури значно скоротились обсяги реалізації Компанією електричної енергії – відпуск електроенергії за 2022 рік на 26,3 % (20,7 млрд кВт×год) менше, ніж передбачалося Прогнозним балансом електроенергії ОЕС України від 11.11.2021, а товарний відпуск електроенергії за I квартал 2023 року на 30,8% (6,3 млрд кВт×год) менше, ніж товарний відпуск електроенергії за I квартал 2022 року.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» на ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» покладені спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (далі – Послуга ПСО) у частині прийняття та оплати послуг гарантованого покупця та продажу електроенергії постачальникам універсальних послуг для постачання

побутовим споживачам.

Компанія вищезазначеним листом повідомила НКРЕКП, що ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» покриває близько 90% обсягів фінансового навантаження, необхідного для виконання спеціальних обов'язків та, відповідно, Компанія має надзвичайно великі фінансові витрати в межах виконання ПСО.

Також Компанія зазначає, що за 1 квартал 2023 року вартість послуги становила 72,6 % від чистого доходу Компанії від продажу електричної енергії, при цьому валовий прибуток ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» у розмірі 29,7 млрд грн не перекиває витрати на Послугу ПСО в розмірі 30,34 млрд гривень (без ПДВ), а після вирахування витрат на послугу ПСО з чистого доходу – на операційну діяльність Компанії залишається лише 11,5 млрд грн при мінімальній потребі у 18,4 млрд гривень.

Компанія зауважує, що такі результати діяльності ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» отримала під час максимального завантаження атомних електростанцій під час осінньо – зимового періоду 2022/2023. В той же час у квітні-серпні 2023 року внаслідок проведення ремонтної компанії 2023 року (були відкладені ремонти у 2022 році та у період ОЗП 2022/2023) у ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» відбулося значне зниження відпуску електроенергії. Враховуючи на продовження терміну дії постанови КМУ від 05.06.2019 № 483 до 31.05.2023 Компанією розраховано прогнозні показники товарного відпуску електроенергії та надхлджень у період травень-серпень 2023 року та мінімальний обсяг витрат для забезпечення операційної діяльності без урахування паливної програми – не менше 6 млрд ривень.

Компанія інформує, що оскільки єдиним джерелом фінансування операційної діяльності Компанії є дохід від продажу електроенергії, що залишилась після продажу ПУП у рамках Послуги ПСО, на РДН та РДД, цього доходу за період з травня 2023 року по серпень 2023 року не вистачає для оплати обов'язкових витрат, а саме заробітної плати, сплати податків, фінансових витрат, охорону й оборону об'єктів АЕС, поступового погашення заборгованості перед НЕК «УКРЕНЕРГО», закупівлю ядерних матеріалів у СхідГЗК та водночас Компанії необхідно фінансувати виробничу програму, постачання ядерного палива, ремонти, інвестиційну програму та інші заходи.

Станом на 28.04.2023 за оперативними даними заборгованість Компанії перед НЕК «УКРЕНЕРГО» становить 3 104,33 млн грн в тому числі:

- 2 423,40 млн грн за послуги з диспетчерського управління за вересень 2022 – березень 2023 року;

- 680,93 млн грн за електричну енергію відповідно до договору про участь у балансуєчому ринку.

В свою чергу прострочена заборгованість НЕК «УКРЕНЕРГО» перед ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» становить 1 055,09 млн грн, в тому числі:

- 968,22 млн грн за договором про участь у балансуєчому ринку за електроенергію грудня 2022 – березня 2023 року;

- 86,87 млн грн по договору про врегулювання небалансів електричної енергії за електроенергію квітня, червня 2022 року.

Компанія зазначає, що ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» докладає максимальних зусиль щодо виконання Розпорядження № 55-р починаючи з 14.03.2023 (з дати ухвали розпорядження) та вже сплатило НЕК «УКРЕНЕРГО» 674,36 млн грн за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та просить НКРЕКП **перенести строки усунення порушення, визначені Розпорядженням № 55-р, щодо повного виконання зобов'язання перед НЕК «УКРЕНЕРГО» в частині погашення заборгованості за послугу з диспетчерського управління та договору про участь у балансуєчому ринку до 31 грудня 2023 року.**

З огляду на викладене, враховуючи лист ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» від 01.05.2023 № 01-8356/04 та відповідно до пункту 10.9 Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 червня 2018 року № 428, **Департамент ліцензійного контролю пропонує прийняти розпорядження НКРЕКП «Про внесення зміни до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2023 року № 55-р», відповідно до якого в абзаці п'ятому розпорядчої частини розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2023 року № 55-р «Про усунення порушень ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» слово «червня» замінити словом «вересня».**

**Директор
Департаменту ліцензійного контролю**

Я. Зеленик

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про внесення змін до розпорядження
Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг,
від 14 березня 2023 року № 55-р

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428, урахувавши лист ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ» від 01 травня 2023 року № 01-8356/04, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

В абзаці п'ятому розпорядчої частини розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2023 року № 55-р «Про усунення порушень ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» слово «червня» замінити словом «вересня».

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ